

Herman Verbeeck, *Bibliografie van Filip de Pillecyn, deel 1: Primaire bibliografie 1912-2005. Deel 2: Secundaire bibliografie, 1912-2005*, Brussel, Koninklijke Bibliotheek van België, 2007, 2 dln., ill, ISBN 90-6637-141-2 (Bibliotheca Regia Belgica. Series bibliographica, nrs. 7-8) | Filip De Pillecyn (Hamme 1891-Gent 1962) was een complexe persoonlijkheid: biograaf, essayist, romancier, journalist, leraar, cultuurfunctionaris en betrokken flamingant in vele episodes van de Vlaamse beweging. Onder die 'episodes' vallen vooral zijn aandeel in de Frontbeweging op, naast zijn verschijning op het podium van de IJzerbedevaarten en zijn rol in de collaboratie tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Toch hangt zijn vrij ruime bekendheid grotendeels samen met de hoogtepunten van zijn letterkundig kunstenaarsschap: van *Blauwbaard* (zijn feitelijk romandebuut uit 1931), over *Monsieur Hawarden* (zijn belangrijkste novelle, gepubliceerd in 1935 en verfilmd in 1967), tot zijn romans *Mensen achter de dijk* en *De veerman en de jonkvrouw* (respectievelijk uit 1949 en 1950).

De Leuvense literatuurhistoricus en professor Hugo Brems keek in zijn recentelijk verschenen *Geschiedenis van de Nederlandse literatuur 1945-2005. Altijd weer vogels die nesten beginnen* (Amsterdam 2006) nochtans volledig náást De Pillecyn. Achteloosheid of bestemmen tot de vergetelheid?

Dat feit staat eigenlijk haaks op de brede belangstelling – zowel literair als extraliterair – die in Vlaanderen duidelijk (her)leeft voor de figuur van De Pillecyn. Dat is des te meer het geval sinds in 2003 het Filip De Pillecyncomité werd gesticht. Die vereniging organiseert referaten en tentoonstellingen, geeft impulsen

tot herdrukken en vertalingen van de auteur en publiceert sinds 2005 jaarlijks de *Filip De Pillecyn Studies*.

Bepaaldelijk dat laatste is een ambitieus project. In de allereerste plaats door de vanzelfsprekendheid waarmee alle aspecten van de hierboven beschreven complexiteit van de figuur-De Pillecyn wetenschappelijk worden benaderd: de literair-historische, de maatschappelijke, de politieke en de ideologische. De lezer kan die vaststelling toetsen aan de besprekingen van de *Studies* die reeds gepubliceerd werden in *Wetenschappelijke tijdingen* (zie jaargang 2007, nr. 2 en jaargang 2006, nr. 2).

Bovendien kan de belangstelling voor en de studie van de veelomvattende artistieke en politieke persoonlijkheid van De Pillecyn sinds kort beschikken over een bijzonder rijk heuristisch instrumentarium: de secundaire én primaire bibliografie van de hand van Herman Verbeek. Verbeek is vorser bij de Koninklijke Bibliotheek van België in Brussel.

Ruim vierduizend titelbeschrijvingen en een tiental indexen en registers vormen voortaan de ruggengraat voor een resem van studietheema's die vandaag als een *via regia* worden opengesteld. Niet alleen voor de studie van De Pillecyn zelf, maar bij uitbreiding ook voor de vele aspecten van de halve eeuw Vlaamse beweging waarin dezelfde De Pillecyn een belangrijke actor was.

Het betekent een zegen voor de historiografie dat er nog 'wetenschappelijke monniken' zoals Herman Verbeek actief zijn. En dat er nog organisaties en instellingen bestaan waarbinnen zo'n meticuleuze arbeid mogelijk is.

[Frans-Jos Verdoodt]